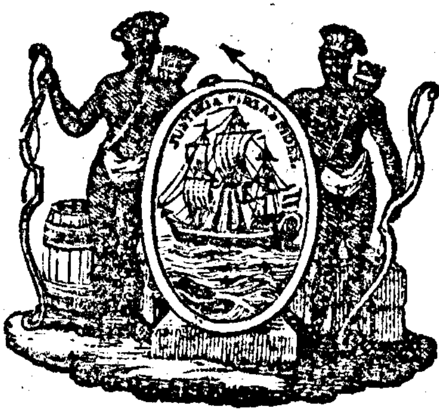
A°. 1837.  N°. 46.

Vrijdag, den 9den Junij.

Surinaamsche Courant.

Paramaribo.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 2 Junij 1837.*

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood* bepaald is, als volgt:

Een BROOD van 8 Centen, moet wegen 6 Oncen.

En dat van 4 Centen, 3 Oncen.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 7 Junij 1837.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 5 dezer, n°. 578/513, is tot TWEEDE LUITENANT in de divisie *Para*, benoemd en aangesteld de Vaandrig PH. KUVEL, en tot VAANDRIG de Heer J. D. HORST.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Administrative Policie.

De Procureur Generaal der Kolonie *Suriname* brengt, krachtens daartoe bekomene magtiging van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, ter kennis van de Ingezetenen:

1°. Dat de uitreiking der Tabellen tot *opneming van den Staat der Bevolking*, overeenkomstig de bepalingen der Publicatie van 24/29 April dezes jaars (Gouvernements-Blad sub n°. 3), *in plaats* van op den 8sten, *eerst op den 26sten en volgende dagen dezer Maand*, onder het onmiddelijk toezigt der thans aanwezige Wijkmeesters, zal geschieden;

2°. Dat de uitreiking dier Tabellen, volgens de bij dezelve Publicatie *vastgestelde nieuwe Wijkverdeeling*, *Wijk vóór Wijk*, te beginnen met de nieuwe Wijk sub Litt[a]. A, zal plaats hebben;

3°. Dat de termijn van ***veertien*** dagen, binnen welke de bedoelde Tabellen ingevuld en de nieuwe Nummers, met de letter der nieuwe Wijk, *in dier voege* voor de bebouwde en onbebouwde Erven moeten worden gesteld, als bij de gezegde wet is bepaald, zal gerekend worden *van den dag, waarop*, achtereenvolgens, in iedere Wijk, de uitreiking der Tabellen door Wijkmeesters zal zijn bewerkstelligd; — en

4°. Dat, zoo ten aanzien der invulling van dezelve Tabellen, als met betrekking tot het behoorlijk plaatsen der nieuwe Nummers, de nog verlangde, inlichtingen bij Wijkmeesters kunnen worden verkregen.

Paramaribo, den 6 Junij 1837.

De Procureur Generaal voornoemd,

PH. DE KANTER.

Edictale Citatie.

(20693) Uit' krachte van de acte eerste default met admissie tot eene tweede daging, in dato 2 Junij 1837, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, aan HENDRIK ADOLPH BUHR, in qualiteit als Executeur in den Boedel van wijlen LAMBERTUS THIJM, impetrant van Edictale Citatie.

Zoo worden door mij Exploicteur bij het Geregtshof voornoemd, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij deze, alle bekende en onbekende buitenlandsche Crediteuren van den Boedel wijlen LAMBERTUS THIJM, mitsgaders elk en een iegelijk, die eenig regt, actie of pretentie van welken aard ook, tot lasten den voormelden Boedel hebben; geïmpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter laatst te houdene gepriviligeerde rolle, welke gehouden zal worden in de maand December dezes jaars, des voormiddags ten *acht* ure, ten einde de Impetrant qq. te zien dienen, van acte eerste default en tweede daging en wijders voort te procederen als naar regten.

Paramaribo, den 8 Junij 1837.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

Advertentien.

(20658) *** Op Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoot REBECCA Hz. COTINO.

PARAMARIBO, den 7 Junij 1837. I.R. NAHAR MESQUITA.

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 3den dezer, het Schip *de Jonge Willem*, Kapt. W. Hasselaar; lading: 392 vaten Suiker, 50 balen schoone Katoen en 4792 ℔ Koper; Passagiers: de Heeren R. O'Ferrall Jr. en Echtgenoot, J. H. Rynibcr en P. J. Bredenbach.

Den 5den, het Schip *Catharina Anna Helena*, Kapt. Focke Hiddes Zeylstra; lading: 388 vaten Suiker, 26 balen schoone- en 3 dito vuile Katoen, 1590 ℔ Koper en 850 ℔ Tin; Passagiers: de Heeren F. J. Binz, A. Kennedij, H. Vermehren, J. H. Bernhard Jr., de Minderjarigen M. de Veer, J. van Gelder en L. Kennedij. — Beide naar Amsterdam.

Den 6den, de Schoener *Dolphijn*, Kapt. G. Ellart, naar het Opper-distrikt Nickerie.

DE TERUGKOMST VAN DEN MISDADIGER.

Toen ik mij voor het eerst met der woon in dit dorp nederzette, hetwelk nu ongeveer vijf en twintig jaren geleden is (dus verhaalde de grijze, eerwaardige Leeraar eener Dorpsgemeente in Engeland), was de meest beruchte van al mijne gemeenteleden een zekere EDMUNDS, die hier in de nabijheid eene kleine hoeve bewoonde. Hij was een twistziek, wreedaardig, slecht mensch; lui, en haveloos in de kleeding. Behalve de weinige lediggangers en landloopers, met welke hij door het veld zwierf of in de bierkroeg braste, had hij geen' enkelen vriend of goeden bekende; niemand verlangde den man toe te spreken! wien velen vreesden en elk verfoeide; want EDMUNDS werd door iedereen geschuwd.

Deze man had eene vrouw en eenen zoon, welke laatste, bij mijne komst alhier, omtrent twaalf jaren oud was. Van de bitterheid des lijdens dezer vrouw, van de minzame en inschikkelijke wijze, op welke zij die verdroeg, van de angstige bezorgdheid, met welke zij den jongeling opvoedde, kan niemand zich een juist denkbeeld vormen. De Hemel vergeve mij het vermoeden, indien het liefdeloos en ongegrond is; maar ik houd mij stellig overtuigd, dat de booze man sedert verscheidene jaren stelselmatig beproefde haar het hart te doen breken; doch zij verdroeg alles om den wil van haar kind en — hoe vreemd zulks in sommige ooren klinken moge — ook om den wil des vaders; want, hoe ruw hij was en hoe wreed hij haar behandelde, zij had hem eenmaal bemind, en de herinnering van hetgene hij voor haar geweest was hield gevoelens van verdraagzaamheid en zachtaardigheid onder het lijden in haren boezem levendig, welke aan alle ons bekende schepselen Gods, behalve aan vrouwen, vreemd zijn.

Zij waren arm, — konden zij anders zijn, waar de man een zoodanig leven leidde? Maar de onafgebrokene en onvermoeide pogingen der vrouw, vroeg en laat, 's morgens, 's middags, 's avonds, des nachts somtijds, behoedden hen voor dadelijk gebrek. Deze pogingen werden zeer slecht beloond; de lieden, welke des avonds, soms zelfs laat in den nacht, voorbij de woning gingen, getuigden, dat zij de klagten en snikken eener vrouw en het kletteren van toegebragte slagen gehoord hadden, en meer dan eens klopte de zoon na middernacht zachtjes aan de deur van een' der buren, om aan de woede zijns beschonken en onnatuurlijken vaders te ontkomen.

Gedurende dezen ganschen tijd, en terwijl de arme vrouw niet zelden de sporen der mishandelingen droeg, welke zij niet altijd konde verbergen, was zij eene getrouwe bezoekster onze kleine dorpskerk. Elken Zondag in den morgen en namiddags-godsdienst, zat zij in dezelfde bank, met den knaap aan hare zijde, en ofschoon beide armelijk gekleed waren, — veel armelijker dan velen hunner naburen, die in nederiger stand verkeerden, — waren zij nogtans altijd netjes en helder. Ieder had een' vriendelijken toeknik en een minzaam woord voor de ongelukkige Jufvrouw EDMUNDS over; en somtijds helderde zich, wanneer zij stilstond, om, na het eindigen van de dienst, met een' der geburen eenige woorden te wisselen in de kleine olmenlaan, die naar de kerk leidt, of omzag, om met moederlijken trots haren bloeijenden jongen te zoeken, die zich bij zijne makkertjes gevoegd had, haar door het leed gegroefd gelaat erkentelijk op; en zag zij er, zoo al niet vrolijk en gelukkig, voor het minst kalm en tevreden uit.

Dus verliepen er vijf jaren; de knaap was een sterke en kloek opgewassen jongeling geworden. Maar de tijd die de tengere gestalte des kinds ontwikkeld en mannelijke krachten aan zijne vroeger zwakke ledematen had bijgezet, had het ligchaam der eertijds rijzige moeder nedergebogen en hare treden verzwakt, en — de arm, die haar had moeten ondersteunen, was niet meer in den haren gestrengeld; het oog, welks blik had moeten opbeuren, was niet meer op het hare gerigt. Zij besloeg nog hare vorige plaats in de kerk, maar er was eene ledige plaats nevens haar. De Bijbel werd even net als voorheen gehouden; de vouwen werden daarin als vroeger gelegd; maar er zat niemand nevens haar, om daarin met haar te lezen, en groote digte tranen vielen neder op het boek en verduisterden de woorden voor hare oogen. De buren waren vriendelijk als altijd, maar zij ontweek hunne groeten met afgewend gelaat. Zij draalde

nu niet meer onder de olmboomen; in haren blik was nu geene hoop op toekomstig geluk meer te lezen. De verlatene vrouw trok den hoed dieper over haar gelaat en sloop haastig weg.

Zal het nog noodig zijn te zeggen, dat de jongeling, die, wanneer hij met zijne herinnering tot de vroegste dagen zijner kindschheid terugkeerde, zoover het hem mogelijk was zich die te binnen te brengen, zich niets herinneren kon, wat niet in zeker opzigt met de lange reeks van vrijwillige ontberingen, mishandelingen en beleedigingen was verbonden, welke zijne moeder om zijnentwille had verduurd; — dat deze, met hardvochtige verontachtzaming van haar gegriefd hart, met eene dwaze, opzettelijke vergetelheid van alles, wat zij voor hem had gedaan en verdragen, zich in het gezelschap van losbandige menschen had begeven en eenen weg ingeslagen, die hem den dood en haar diepe schaamte moest berokkenen? Ach! tot schande der menschelijke natuur, hebt gij zulks reeds voorlang vermoed.

De maat der ellende en smarten dezer arme vrouw stond vervuld te worden. Er waren in de omstreken talrijke misdrijven gepleegd; doch de plegers daarvan waren ongestraft gebleven, en zulks had hunne stoutheid doen aangroeijen. Dan, een diefstal, met verzwarende omstandigheden vergezeld, had tot eene waakzaamheid en gestrengheid van nasporing aanleiding gegeven, op welke zij niet gerekend hadden. De jonge EDMUNDS werd met drie zijner makkers verdacht, gegrepen, verhoord, gevonnisd, — ter dood veroordeeld!

De verwilderde en doordringende gil eener vrouwestem, die de wanden der regtszaal deed wedergalmen, toen het plegtig vonnis was uitgesproken, klinkt mij nog in dezen oogenblik door de ooren. Die gil verwekte in het hart des boosdoeners een' schrik, welken het verhoor, de uitspraak, de nadering des doods zelve niet had kunnen verwekken. Zijne lippen, die vroeger gesloten waren, openden zich krampachtig; zijn gelaat werd met loodkleur bedekt; terwijl het koude zweet hem uit alle poriën brak; de kloeke ledematen des knaaps sidderden, en hij wankelde naar de gevangenis.

In de eerste vervoering van haren zielangst wierp de lijdende moeder zich op hare knieën aan mijne voeten, en smeekte vurig den Almagtigen, die haar tot hiertoe in al haar lijden ondersteund had, haar uit deze wereld vol jammer en ellende te verlossen en het leven van haar eenig kind te sparen. Daarop volgde eene uitbarsting van smart en een hevige zelfstrijd, zoo als ik nimmer weder wensch bij te wonen. Ik wist, dat, van dat tijdstip af aan, haar hart gebroken was; maar nimmer heb ik klagt of gemor hare lippen hooren ontglippen.

Het was een zielroerend schouwspel, deze vrouw dagelijks op het binnenplein der gevangenis de vurigste pogingen te zien aanwenden, om, door liefde en vermaning, het hart van haren diepgevallen zoon te verzachten. Te vergeefs! Hij bleef norsch, hardnekkig en ongeroerd. Zelfs de onvoorziene zoo gunstige wijziging van zijn vonnis in verbanning voor 14 jaren bragt geen oogenblik verzachting in de stugge ongevoeligheid zijns gedrags te weeg.

De geest van onderworpenheid en dulding, welke de moeder zoo lang geschraagd had, was niet in staat, den strijd tegen ligchamelijke verzwakking vol te houden. Zij werd ziek, en wel sleepte zij nog hare trillende ledematen ten bedde uit, om haren zoon nog eenmaal te bezoeken; maar de krachten begaven haar, en zij stortte magteloos op den grond neder.

En nu werden de verwatene koelheid en onverschilligheid des jongelings op eene zware proef gesteld, en de gewetensangst, welke hem op eenmaal overviel, maakte hem bijna krankzinnig. Er verliep een dag, en zijne moeder kwam niet; een andere dag vloog voorbij en zij kwam niet tot hem, een derde avond daalde, en nog had hij haar niet gezien, en, eer 24 uren verloopen waren, moest hij — welligt voor altijd — van haar worden weggevoerd. — O! hoe hevig bestormden de lang schijnbaar uitgewischte herinneringen aan vorige dagen zijn gemoed, terwijl hij de enge gevangenplaats met groote schreden op en neder liep, als kon het berigt wegens haar door zijne drift verhaast worden; en welk eene bittere overtuiging van zijne hulpeloosheid en verlatenheid bestormde hem, toen hij de waarheid vernam! Zijne moeder, de eenige liefderijke bloedverwant welke hij ooit gekend had, lag ziek, mogelijk stervende, op geen kwartier afstand van de plaats, waar hij zat, verwijderd; ware hij op vrije voeten geweest, weinige oogenblikken zouden hem aan hare zijde gevoerd hebben. Hij vloog naar de poort, en, de ijzeren stangen met al de kracht der wanhoop aangrijpende, schudde hij ze heen en weder, en wierp zich tegen den dikken muur, als om zich een' doorgang door de steenen te banen; maar het sterke gebouw bespotte zijne zwakke pogingen; hij wrong zich de handen, en weende als een kind.

Ik bragt de vergiffenis en den zegen der moeder aan den zoon in zijnen kerker over, en wederkeerig bragt ik haar op haar krankbed de plegtige verzekering van bekeering en zijnen vurigen dank voor haren zegen en vergiffenis. Met diep gevoel van medelijden hoorde ik den jongen mensch duizend kleine plannen tot haar onderhoud en hare verkwikking beramen, wanneer hij, na afloop van den tijd zijner ballingschap, teruggekeerd zou zijn; maar ik wist ook, dat, maanden nog vóór hij de plaats zijner bestemming zou bereikt hebben, zijne moeder niet langer op deze wereld zou wezen.

Hij werd bij nacht vervoerd. Weinige weken later steeg de ziel der arme vrouw — zoo als ik vertrouwend hoop — naar eene plaats van eeuwige gelukzaligheid en rust. Ik deed de lijkdienst bij haar stoffelijk overschot; zij ligt op ons kleine kerkhof begraven, maar geen lijksteen bedekt haar graf. Haar leed was den menschen — hare deugden waren Gode bekend.

Vóór het vertrek des misdadigers was er afgesproken, dat hij aan zijne moeder schrijven zou, zoodra hij daartoe verlof zou bekomen, en dat de brief aan mijn adres zou zijn gerigt. De vader had stellig geweigerd, zijnen zoon, van den oogenblik van diens inhechtenisneming af, te zien, en het was hem volmaakt onverschillig, of hij leefde dan dood was. Er verliepen ettelijke jaren, eer men eenig narigt van den jongen mensch ontving; en, toen meer dan de helft van den tijd zijner verbanning verloopen was en wij geenen brief hadden ontvangen, vooronderstelde en moest ik bijkans hopen, dat hij gestorven zou zijn.

EDMUNDS was echter, terstond bij zijne aankomst in de volkplanting, een groot eind landwaarts in gezonden; en hieraan moet het welligt worden toegeschreven, dat, ofschoon hij verscheidene brieven had afgezonden, geen derzelven ons ooit ter hand was gekomen. Hij bleef gedurende de geheele veertien jaren op dezelfde plaats. Die tijd verloopen zijnde, nam hij, zijn vroeger besluit en de zijner moeder gedane belofte onafgebroken getrouw, de terugreis naar Engeland onder tallooze moeijelijkheden aan, en keerde, aan wal gestapt zijnde, te voet naar zijne geboorteplaats terug.

Op eenen schoonen Zondag-avond in de maand Augustus betrad de voet van JOHN EDMUNDS het dorp, dat hij, bijna zeventien jaren geleden, met schaamte en schande verlaten had. Zijn naaste weg leidde over het kerkhof. Hevig klopte hem het hart, toen hij den dorpel betrad. De dikke, oude olmboomen, door wier bladeren de ondergaande zon hier en daar breede stralen licht op het beschaduwde pad wierp, wekten de herinneringen zijner vroegste levensjaren op. Hij schilderde zich hemzelven af, zoo als hij, met zijn handje in de hand zijner moeder gesloten, rustig naar de kerk wandelde. Het stond hem levendig voor den geest, hoe hij haar bleek gelaat plagt aan te staren; hoe groote tranen somtijds in hare oogen opwelden, wanneer zij zijne gelaatstrekken beschouwde, en hoe die tranen hem op het voorhoofd rolden, wanneer zij stilstond om hem te kussen; zoodat hij zelf moest weenen, ofschoon hij weinig wist, hoe bitter die tranen waren. Hij herdacht, hoe dikwijls hij, met zijne kindsche speelmakkers, vrolijk die laan had doorgeloopen, telkens omziende, om den glimlach zijner moeder waar te nemen of hare vriendelijke stem te hooren; en daarop was het hem, of een sluijer van voor zijn geheugen werd weggerukt, en onopgemerkte vriendelijke woorden, verachte waarschuwingen, verbrokene beloften drongen zich aan zijnen geest op; en hij kon het niet langer uithouden.

Nu trad hij de kerk binnen. De avonddienst was geeindigd en de gemeente uiteengegaan, maar het gebouw nog niet gesloten. Zijne voetstappen weêrgalmden met hollen klank, en alles was overigens zoo stil en rustig, dat hij bijna vreesde daar alleen te wezen. Er was niets veranderd; wel scheen het hem toe, — gelijk het ons, na langen tusschentijd, altijd gaat met plaatsen, die wij in onze kindschheid plagten te bezoeken, — dat de kerk kleiner was dan voorheen; maar de oude gedenkteekenen, welke hij, met kinderlijke aandacht, duizendmalen beschouwd had, waren nog daar, en ook de lezenaar met het geborduurde kussen en de communietafel, voor welke zoo dikwijls de Geboden door hem waren opgezegd, welke hij als kind geëerd en als man vergeten had. Hij naderde de oude zitbank; zij zag er verwaarloosd en verlaten uit; het kussen was weggenomen, en de Bijbel lag er niet. Misschien, dacht hij, zat zijne moeder thans in eene armelijker bank, of mogelijk was zij zwak geworden en kon niet meer alleen ter kerk gaan. Wat hij eigenlijk vreesde, durfde hij niet door denken. Eene koude huivering overviel hem; hij beefde en wendde zich snel om.

Juist toen hij het portaal bereikt had, trad een oud man het binnen. EDMUNDS deed eenige schreden terug, want hij kende hem wel; dikwijls had hij bij hem gestaan, als hij op het kerkhof graven dolf. Wat zou de doodgraver tot den teruggekeerden misdadiger zeggen? — De oude doodgraver zag den teruggekeerden misdadiger even aan, wenschte hem goeden avond en trad langzaam verder; — hij had hem vergeten.

EDMUNDS ging den heuvel af en het dorp door. Het was warm weder; de lieden zaten voor hunne deuren of kuijerden door hunne kleine tuinen, den helderen avond en rust van den zesdaagschen arbeid genietende. Menige blik werd op hem gerigt, en hij wierp menigen schuwen blik ter wederzijde, om te ontdekken, of iemand hem erkende en schuwde. Vreemde gezigten waren het, welke hij in bijna alle huizen zag; in enkele echter zag hij de ontwikkelde gedaante van eenige oude schoolmakkers, die hij het laatst als knapen ontmoette, nu door vrolijke kinderen omringd; in andere, in een' leuningstoel aan de deur der hut gezeten, een' zwakken maar genoegelijken grijsaard, dien hij zich als een' kloeken en vlijtigen landbouwer herinnerde; — maar zij hadden hem allen vergeten, en hij ging ongekend voorbij.

(Het vervolg en slot hierna.)

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM:

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. — Adres by Degenhard en Kramer. Sluit 14 Junij.

Het Gezinkt Kofschip *Catharina*, Kapt. H. H. Bakker. — Adres by Degenhard en Kramer.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip *Paramaribo*, Kapt. H. L. Kayser. — Adres by L. D. J. van Bommel.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. C. Atkes. — Adres by J. L. Gellée.

Het Nederlandsch gekoperd Tweedeks Barkschip *Suriname*, Kapt. Reindert van der Mey. — Adres by J. L. Gellée.

Het Nederlandsch Kofschip *Antonia*, Kapt. E. Speelman. — Adres by J. L. Gellée.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de Jonge Lodewyk Anthonie*, Kapt. R. Tjebbes. — Adres by C. J. Leyster.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Hermanie*, Kapt. Dirk Spreeuw. — Adres by J. F. Faverey.

Het gekoperd Hoekerschip *de Jonge Arie*, Kapt. Leendert Hus. — Adres by Van West en de H[illegible]

NAAR COPPENAME:

Het gezinkt Kofschip *Jeannette*, Kapt. Thomas Fr[illegible]deman. — Adres by Degenhard en Kramer. — Vertrekt den 15den Junij.

NAAR BOSTON:

De Nd. Am. Brik *Mary and Eliza*, Kapt. F. Lurvey. — Adres by J. M. Samson.

De Nd. Am. Brik *Charles*, Kapt. J. Foster. — Adres by J. M. Samson.

De Nd. Am. Brik *Ceres*, Franklin Kendall. — Adres by M. Abrahams.

NAAR GLOUCESTER:

De Nd. Am. Brik *Creole*, Kapt. Henry Hodge. — Adres by S. van Praag.

NAAR SALEM:

De Nd Am. Brik *William and Henry*, Kapt. H. Fabens. — Adres by S. van Praag.

Ter Drukkerij van J. L. FUCHS.